

Revista d'opinió
i informació local.
ARTESA DE LLEIDA,
juliol-agost de 2011.
Número 253

P.V.P. 3€

La Femosa

FESTA MAJOR 2011

JMAYTGES D'ANJR

FESTA MAJOR dels anys vuitanta del segle XX (Fotos: Ramon Serra).

Edita

Agrupació Cultural la Femosa
Carrer dels Gallart, 7
25150 Artesa de Lleida (Segrià)
Telèfon: 973 167809
E-mail: lafemosa@artesalleida.cat

Coordinació i maquetació

Josep Gallart Fernández
Lluís Gil Fontanet

Col·laboradors

Alternativa Ecologista d'Artesa
Cèlia Argilès Andrés
Albert Batiste Bonet
Eladi Bonastre
Marta Burguet Arfeli
Josep Mª Carrera Fornalés
Muriel Casals Couturier
Adolf Costafreda Castillo
Magda Domènech Costafreda
Laura Gallart Bonastra
Felip Gallart Fernández
Josep Gallart Fernández
Lluís Gil Fontanet
Miquel A. Navarro Solé
Pol Puertas Gallart
Ramon Serra Batlle
Eduard Setó Bosch
Eulàlia Solà Miró
Josep Ramon Solé Gallart

Fotografies

Josep Mª Esteve Muñoz
Josep Gallart Fernández
Ramon Serra Batlle

Correccions

Eulàlia Solà Miró

Impressió

Impremta Payà, Lleida

La Femosa 2ª època
Número 253, juliol-agost 2011
Dipòsit Legal: L-264-1981
P.V.P. 3€

Els articles que apareixen a les pàgines de *La Femosa* reflecteixen únicament l'opinió de llurs signants.

SUMARI

Imatges d'ahir	2
El Reportatge	4
Pòrtic	5
Actualitat artesenca	6
Imatges de l'actualitat artesenca	8
Festa Major 2011	11
Imatges de la Festa Major 2011	12
Dissabte dia 2 de juliol del 2011	15
Seguim amb la Xarxa	19
El 15M, un moviment que ens afecta a tots	20
Passió pel país	21
La mel	22
Mots encreuats	23
Entreteniments	24
Informació sobre etilogia canina	25
Solució als mots encreuats	25
El menjar vegetarià	26
L'home de la rialla a la boca	28
En record del Casimir	30
Company, és la mort qui mata i mai al qui voldríem	31
La gravadora del Casimir	32
l'AMIC Casimir	34
L'acció directa acompanyada per la reflexió	37
Phil	38
Pàgina de serveis	39
Solucions als entreteniments	39

Amb el suport de:

Ajuntament
d'Artesa de Lleida

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència
Secretaria de Comunicació

Diputació de Lleida

INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCs

Fundació Pública de la Diputació de Lleida

EL REPORTATGE

Correfoc infantil dels Diablons del Griu

Josep Gallart

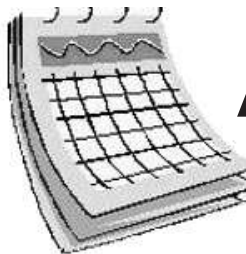
PÒRTIC

El 19 de juny de 2011 Víctor Torres, l'històric dirigent d'ERC, moria a la ciutat de Lleida a l'edat de 96 anys. A Lleida estudià al Liceu Escolar i a l'Institut cursà estudis de dret i a la universitat fou membre de la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya.

Víctor Torres venia de la millor tradició republicana i catalanista: era fill d'Humbert Torres i Maria Perenya, germà del poeta Màrius Torres i nebot d'Alfred Perenya. Va lluitar a la guerra civil en la Columna Macià-Companys i fou comissari polític d'ERC abans d'exiliar-se a França el 1939. A l'exili fou Secretari de la Presidència de la Generalitat de Catalunya durant el mandat de Josep Irla i, més tard, col·laborà extraoficialment amb el president Josep Tarradellas. El 1976 tornava a Catalunya i s'incorporava a la direcció d'ERC. Va ser vocal de la Comissió Mixta de Traspassos Generalitat- Estat el 1977 i diputat de Catalunya entre 1980 a 1984, on fou designat com a senador a Madrid el 1980 i el 1982. L'any 2000 va rebre la Creu de Sant Jordi.

Víctor Torres representava el millor i més genuí de la Lleida il·lustrada, catalanista, moderna i republicana. Era un autèntic referent i exemple de lluita contra el feixisme i de servei al país. El seu record ens esperona a seguir treballant per una Catalunya lliure. El trobarem a faltar.

ACTUALITAT

Cèlia Argilés

ARTESENCA

CARTIPÀS MUNICIPAL

Després de la celebració de les eleccions locals, i un cop constituïts els nous ajuntaments, cal procedir a la seva nova organització i estructuració per als propers quatre anys. Per aquest motiu el ple de l'Ajuntament a la sessió del dia 4 de juliol, va prendre els següent acords:

- Fixar la periodicitat de celebració de les sessions del Ple de caràcter ordinari l'últim dilluns de cada mes.
  - Es va donar compte del nomenament de Tinents d'Alcalde, càrrecs que recaen en:
    - Primer Tinent d'Alcalde.- Josep Mª Gallart Vilalta-
    - Segona Tinent d'Alcalde.- Mònica Rodes Alonso
    - Nomenament de Tresorer-Dipositari, a favor del Sr. Joan Gallart Nadal.
    - Creació d'àrees competencials, i designació dels regidors responsables:
      1. Persones i Seguretat Ciutadana.- Mònica Rodes Alonso
      2. Urbanisme.- Joan Gallart Nadal i Josep Mª Gallart Vilalta
      3. Educació i Ensenyament.- Josep Giribet Carlí i Mònica Rodes Alonso
      4. Economia.- Josep Giribet Carlí i Josep Mª Gallart Vilalta
      5. Cultura, Festes i Joventut.- Mònica Rodes Alonso
      6. Salut i Benestar Social.- Mònica Rodes Alonso
      7. Agricultura.- Josep Mª Gallart Vilalta
      8. Medi Ambient i Sostenibilitat.- Josep Giribet Carlí
      9. Esports.- Josep Mª Gallart Vilalta
      10. Obres i Serveis.- Joan Gallart Nadal
      11. Recerca i Desenvolupament.- Josep Giribet Carlí
- També cal esmentar que l'alcalde té dedicació exclusiva a l'ajuntament i que el seu horari d'atenció és de dilluns a divendres de 9:00 h. a 15:00 h., amb cita prèvia.

FESTA DEL GIMNÀS ARTESA GYM

El dia 15 de juliol, va tenir lloc el primer sopar

organitzat pel gimnas d'Artesa *ARTESA GYM*, el qual va obrir les portes enguany al mes de febrer. El carrer Primavera, davant del gimnàs, va estar l'espai en el qual es va poder gaudir d'una vetllada agradable i distesa, amb la música del TETE PRODUCTIONS.

SOPAR SOLIDARI

El dia 16 de juliol, va tenir lloc a la Plaça Major, un sopar solidari, organitzat per la Parròquia Sant Miquel.

A l'acte va assistir el Vicari General del Bisbat, i va comptar amb la participació del grup artístic NALLE-CLUB de Costa d'Ivori.

El nombre d'assistents va estar força elevat, i la gent es van mostrar molt participativa. La festa va cloure amb la música de TT-PRODUCTIONS.

REUNIÓ DELS INDIGNATS

El dia 8 d'agost, una colla de gent d'Artesa moguts per la indignació, que ja fa uns mesos es va manifestant en diverses ciutats catalanes i de l'estat espanyol, i que rep el nom de MOVIMENT 15 M, van voler manifestar també el seu suport i solidaritat amb aquest moviment. La finalitat del moviment 15M és la lluita per aconseguir una veritable DEMOCRÀCIA, i una lluita en la defensa dels drets i llibertats dels homes i dones, i una lluita contra la corrupció.

Fruit de la reunió es va establir un calendari de trobades, per tal de parlar sobre els esdeveniments que es vagin succeïnt i poder intercanviar idees i opinions al respecte.

FESTA DE SANT JAUME

El dia 23 de juliol, va tenir lloc la revetlla de Sant

Jaume a la Plaça Major, que enguany va estar organitzada per l'AMPA de la llar d'infants RIALLES, amb la col.laboració de l'Ajuntament.

La festa va començar a les 10 del vespre, a l'inici del carrer de Sant Ramon, amb l'encesa dels fanalets, i l'actuació del Griu i dels seus acompanyants. Acte seguit es va fer la processó dels fanalets fins arribar a la plaça.

El Griu i els seus acompanyants, van oferir una mica d'espectacle al vell mig de la plaça, i acte seguit va tenir lloc un sopar de germanor. Tot i la fresca que feia per ser enmig de l'estiu va ser molta la gent que es va aplegar a la plaça a celebrar la revetlla. Després de l'entrepà un sarau de BALL amb el conjunt : CAFÉ LATINO.

SORTIDA DEL JOVENT A "ILLA FANTASIA"

L'Associació de Joves d'Artesa de Lleida (AJALL), el dimecres 3 d'agost, va organitzar una sortida al parc aquàtic Illa Fantasia.

EXPOSICIONS

Durant aquest estiu s'ha organitzat un parell d'exposicions a la Sala del 1r. pis de la llar de jubilats. Les exposicions obertes en horari de la llar de jubilats, han estat les següents:

- Del 17 de juliol .- ELS TRANSTORNS DE RISC CARDIOVASCULARS

- Del 29 d'agost a l'11 de setembre.- VII PREMI DE FOTOGRAFIA DEL CONSELL COMARCAL DEL SEGRIA.

SEGONA EXPOSICIÓ DE PINTURES

El 2 i 3 de juliol a la sala de la Casa Parroquial es féu la segona exposició de pintures, organitzada pel grup de pintura i dibuix d'Artesa de Lleida. Tmbé exposaren el grup de ceràmica de l'Antoni Fernández, així com bijuteria i ceràmica diversa (penjols, arrecades,...) de la pintora i ceramista Mabel Lasheras.

PROGRAMACIÓ DEL CINEMA AL RECINTE DE LES PISCINES MUNICIPALS

DIA	PEL·LÍCULA
10 de juliol	SIN IDENTIDAD
17 de juliol	HOP
24 de juliol	PIRATAS DEL CARIBE. EN MAREAS MISTERIOSAS
30 de juliol	¡ QUE DILEMA!
6 d'agost	LA LEGIÓN DEL ÀGUILA
13 d'agost	MEDIANOCHE EN PARIS
14 d'agost	BLITZ
20 d'agost	HANNA
28 d'agost	RESACÓN 2 ¡AHORA EN TAILÀNDIA!

IMATGES DE L'ACTUALITAT ARTESENCA

Ple del 4 de juliol (Foto: Josep Gallart)

Festa del gimnàs Artesa Gym

**Sopar solidari de la parròquia de Sant Miquel
(Fotos: Jaume Liarte)**

Primerassemblea d'indignats d'Artesa de Lleida (Fotos Josep M^o Esteve i Josep Gallart)

Processó de fanalets (Fotos: Josep Mª Esteve)

Festa de Sant Jaume (Fotos: Josep Mª Esteve i Josep Gallart)

Actuació del Griu i acompanyants (Fotos: Josep Mª Esteve)

FESTA MAJOR 2011

Cèlia Argilés

Enguany la FESTA MAJOR es va celebrar des de la nit del 29 de juny fins al 3 de juliol. Quatre dies en que ens va acompanyar el bon temps, en els que els artesencs i artesenesques i els forasters i forasteres que ens van acompanyar, vam poder gaudir d'un programa d'actes per a tots els gustos i per a totes les edats.

Dimecres 29 de juny

A 2/4 d'11 de la nit, va tenir lloc la tercera "melolletes", (meló i orelletes) i acte seguit es van obrir les piscines municipals per tal de gaudir de la instal·lació a la nit i refrescar-se de la intensa calor.

Dijous 30 de juny

A les 9 del vespre, va tenir lloc el partit de futbol organitzat pel club de futbol Artesa de Lleida entre solters i casats.

A les 10 de la nit, un any més el sopar de germanor amb la tradicional rostida de carn de porc per a tothom, va aplegar una gran quantitat de gent. A les 12 del vespre, tothom va ballar amb l'orquestra INTERMELODI.

A les 3 de la matinada, i a l'escenari de la penya, la música de la disco mòbil amb TETE PRODUCTIONS va acompanyar el jovent fins ben tard.

Divendres 1 de juliol

De 12 a 2 del migdia i de 5 a 7 de la tarda, la mainada va fruit dels JOCS AQUATICS a les piscines municipals.

A les 10 del matí, bicicletada popular que va organitzar l'AMPA de l'escola els Til·lers. A 2/4 de 7 de la tarda al Passeig del cementiri, hi va haver activitats diverses: inflables, conta-contes, jocs gegants i traca de globus, a càrrec del grup SAC ESPECTACLES.

A 2/4 de 9 de la tarda, a l'envelat, ball de tarda amb l'orquestra NUEVA ETAPA, que va oferir un concert després de sopar i un lluït ball de nit.

A les 9 del vespre, va tenir lloc un sopar popular organitzat pel grup de joves 2ª Fase, a la Plaça de les Albízie, en què hi va participar un bon nombre de jovent.

A les 3 de la matinada a l'escenari de la penya, concert per al jovent amb el grup EL BELDA I EL CONJUNT BADABADOC. Després d'aquest grup va actuar també el grup RESSAKA SKA.

Dissabte 2 de juliol

De 2/4 D'11 a 2/4 de 2 del matí, al passeig del cementiri, va tenir lloc un taller d'activitats variades i cucanyes amb el grup d'animació infantil SAC ESPECTACLES

A les 12 del migdia, al Passeig de Sant Ramon hi va haver una ballada de sardanes amb la Principal de la Bisbal, seguida d'un vermut popular. A 2/4 de 7 de la tarda, es va iniciar la Viena Trobada de Bestiari Popular i Festiu de Catalunya, amb la participació de les colles següents: Drac de Reus, Drac de Sant Jaume dels Domenys, Ca Cerber Bretolàs, Drac Antonot, Drac de Llorenç del Penedés, La Víbria de Terragona, el Lleó de Lleida, Anfitrió del 3r. festival d'enceses i el Griu d'Artesa de Lleida. A les 7 de la tarda, i un cop feta la plantada a la Plaça Major de totes les bèsties participants, va tenir lloc la benvinguda a totes les colles participants i la BALLADA DEL BESTIARI, seguida d'una Tabalada infernal a càrrec dels Tabalers de les colles.

Seguidament va tenir lloc el correfoc infantil pels carrers dels Gallart, Vileta i Plaça Major a càrrec dels DIABLONS del GRIU, que va cloure amb una traca final.

A 2/4 de 9 de la tarda, a l'envelat, va tenir lloc el ball de tarda amb l'orquestra MUSICALIA. A 2/4 de 12 de la nit, es va donar inici al **Tercer Festival de Catalunya d'enceses de bestiari**, amb l'actuació del grup musical Cronistes.

A la 2/4 d'1 de la nit, va tenir lloc el concert a càrrec de l'orquestra MUSICALIA, que seguidament va oferir una sessió de ball.

A les 3 de la matinada, a l'escenari de les penyes, va actuar la FAMÍLIA TORELLI i el grup els IRREALS.

Diumenge 3 de juliol

Durant tot el dia, al recinte de les piscines, es va col·laborar amb la campanya per l'esclerosi múltiple MULLA'T.

A 2/4 d'11 del matí, al Freginal va tenir lloc la 2na. KIDS CUP ARTESA DE LLEIDA cursa de ciclisme infantil de BTT.

A partir de les 12 del migdia i fins a les 2, la protectora ALTERNATIVA ECOLOGISTA, va instal·lar una taula informativa sobre educació canina on l'etòloga Sandra Caro va informar sobre el tema. A les 7 de la tarda, al Teatre Municipal es va gaudir del teatre infantil HAMLET PRO 2.0 a càrrec de la companyia LA PETIESTABLE

La festa la va cloure amb una sessió de ball amb el conjunt JUNIORS

IMATGES DE LA FESTA MAJOR 2011

Ramon Serra i Josep Gallart

Degustació de "melolletes"

Sopar de germanor

Actuació de l'orquestra Intermèlodi

Bicicletada

Jocs aquàtics

Ballada de sardanes al passeig de Sant Ramon

Vermut popular al Passeig de Sant Ramon

Jocs per la mainada al Passeig del Cementiri

Trobada de Bestiari Popular i Festiu de Catalunya i correfoc dels diables de Junda

Exposició del grup de pintura i dibuix d'Artesa de Lleida a la rectoria

Animació infantil

2ª Kids Cup Artesa de Lleida

Taula informativa de l'Alternativa Ecologista

Campanya per l'esclerosi múltiple MULLA'T

DISSABTE 2 DE JULIOL DE 2011, FESTA MAJOR D'ARTESA, JORNADA PER RECORDAR

Josep Mª Carrera

Fotos: Ramon Serra i Josep Gallart

El dia 2 de juliol de 2011, dins la Festa Major es va celebrar, la 6ª TROBADA DEL BESTIARI D'ARTESA DE LLEIDA I 3R FESTIVAL D'ENCESES DE CATALUNYA

En aquesta memorable trobada hi van participar:

- Ball de diables de Reus amb la bèstia EL DRAC DE REUS.
- Ball de diables de Sant Jaume amb la bèstia DRAC DE SANT JAUME DELS DOMENYS.
- La Satànica de Sant Andreu amb la bèstia CA CERBER BRETOLÀS de Sant Andreu del Palomar (Barcelona).
- La colla Forques de Can Deu de Sabadell amb la bèstia EL DRAC ANTONOT.
- Els diables de Llorenç del Penedès amb la bèstia EL DRAC DE LLORENÇ DEL PENEDÈS.
- Diables de Voramar del Serraló amb la bèstia LA VÍBRIA DE TARRAGONA.
- Grup Cultural Garrigues Lleida amb el LLEÓ de LLEIDA.
- EL GRIU D'ARTESA DE LLEIDA, amfitrió de la trobada.

La festa es va iniciar amb la benvinguda a totes les colles i una mostra de balls del bestiar participant i la presentació molt especial del **grup infantil de percussió Festa'm Tam**.

L'esdeveniment va continuar amb un correfoc infantil, on cal destacar les noves incorporacions al grup dels diablons, que van ser batejats al mig de la plaça Major i fen-los-hi entrega la massa de diable, tant petits com grans van poder gaudir d'una tarda esplèndida i inoblidable per molts dels petits per ser la primera vegada que participaven en un correfoc. Felicitats Diablons!!!

A les 12 de la nit en punt, tal com estava previst,

l'hora que s'obre la porta del infern, surten del seu cau, els diables de Juneda "**Rojos de Junda**" per iniciar un cercavila diabòlic amb mils d'espurnes espetegant pels carrers, després d'una bona estona de foc, l'ambient en general ja estava prou escalfat per donar pas al **3r Festival d'Enceses del Bestiar de Catalunya**. Cal remarcar que les colles d'aquest any són veteranes i estan molt bregades amb temes de foc i de bèsties, i això es va notar durant l'espectacle. Recordo quan preparaven les enceses de les bèsties, allò semblava uns box de cotxes de carreres, tots amuntegats muntant els artefactes per l'ocasió. Espectacular! Tots amb la màxima concentració i professionalitat. A part de les enceses fantàstiques, la música exultant, el Griu al seu nivell, el públic impecable, el jurat just. Sobretot vull destacar la bona coordinació en tot moment de tot l'espectacle, que fins a les hores no ho havíem aconseguit, per fi aquest any SI!. Gràcies a tots els que ho heu fet possible amb l'esforç i la paciència justa. Vull agrair molt especialment al meu amic Jordi Granell, de la companyia Xip Xap, per donar vida al personatge de Jordi Botero (mestre de cerimònies). Agrair la professionalitat, la seua aportació i el saber fer, que és la que dóna la qualitat al muntatge i que, sense ell, no seria el mateix. Gràcies Jordi.

El guanyador d'aquesta 3a Edició va ser "El Drac de Llorenç del Penedès".

Però els veritables guanyadors de cada any són els artesencs i les artesenes que ens apleguem a gaudir d'un Festival d'Enceses inèdit als Països Catalans que, a més, ens dona prestigi i reconeixement arreu del país.

Salut i molts festivals .

Actuació del grup infantil de percussió Festa'm-Tam

L'alcalde d'Artesa va lliurar una placa a Josep Mª Carreia en reconeixement a la seva tasca enfront del grup del G

El Drac de Llorenç del Penedès

El Lleó de Lleida

El Drac de Sant Jaume dels Domenys

El Drac de Reus

La Víbria de Tarragona

Correfoc infantil dels Diablons del Griu

Correfoc dels diables de Junda

Jordi Granell i el grup musical Els Cronistes

El Drac de Reus

La Víbria de Tarragona

El Drac Antonot de Sabadell

El Ca Cerber Bretolàs de Barcelona

El Drac de Sant Jaume dels Domenys

Els guanyadors del 3er Festival, la Colla del Drac de Llorenç del Penedès

SEGUIM AMB LA XARXA!!!!

Grup Local de Xarxa

Acabem d'enfilar l'últim trimestre d'aquest any 2011. Durant l'any hi ha unes dates assenyalades com Cap d'Any, on tothom ens desitgem un bon any, juliol, on tothom ens desitgem unes bones vacances i setembre, on tothom ens fem plantejaments per millorar el nostre entorn, aconseguir reptes personals que té pendents... evidentment combinant-ho amb les possibilitats que cadascú tenim en el treball, en el dia a dia (la feina més forta al nostre poble és a l'estiu i, per tant, molts no poden gaudir de les vacances de la forma que ho fan les criatures). Estem en temps de recolliment i replantejament de valors, per tant és molt important que, tot i estan immersos en una crisi bastant important, puguem transmetre als nostres fills i filles les bases de la convivència i, en general, una cultura interior que els permeti créixer com a persones i que no els podrà prendre ningú.

Per aquest últim trimestre hem preparat TRES obres prou interessants quant a valors:

1.- La primera la farem el 8 d'octubre, es titula: **"POESIA AMB PETITES HISTORIES"**

Tracta de gaudir de la poesia en forma de contes. La voluntat de la creadora d'aquesta obra és introduir la **poesia** a grans i petits mitjançant **contes, jocs de paraules, endevinalles i cançons**. Vol ser una petita mostra poètica dels nostres autors contemporanis presentada d'una forma molt visual i amb una plasticitat acurada. Jugar amb paraules, fer que es relacionin de forma fluïda i **divertida** i que siguin part d'una creació literària.

2.- La segona la farem el 20 de novembre, es titula: **"LA CIGALA I LA FORMIGA"**

Que us hem de dir d'aquest conte!!.. Creiem que és molt adequat en els temps que corren, evidentment escenificat per mitjà d'insectes, ens tramet diferents **maneres de veure la vida i com encarar-la**, ens parla de la **bondat** i de la **maldat**, de l'**egoisme** i la **generositat**. Bé, és un conte ple de missatges, escenificat d'una forma molt professional per un grup de quatre persones que ens faran viatjar per les estacions de l'any d'una forma divertida, amenitzat amb cançons adequades, i ens portaran al final que tots esperem, o potser no??

3.- L'última obra d'aquest any la farem l'11 de desembre, es titula:

"LA CAMISA DE L'HOMME FELIÇ"

Una altra obra amb un missatge molt senzill i a la vegada molt difícil per molta gent: Qui és l'home o la dona més feliç del món??. Les aventures de recerca de la **persona més feliç** del món expressen la forma complicada que moltes vegades adoptem

per viure cadascú de nosaltres. Evidentment una obra d'aquest tipus fa que el grau d'**humilitat** de la persona s'adapti a les seves possibilitats. Hem intentat tenir un ventall d'obres per tal de transmetre uns valors a les persones, de fer pensar i, sobretot, perquè vosaltres pugueu gaudir d'una estona distesa i a la vegada FER CULTURA. Barrejar sentiments, veure com expressen en el millor sentit uns valors que cada vegada són més difícils de trobar en el carrer i, per tant, cada vegada estem més eixuts de saber viure i gaudir la vida. En aquesta programació hi ha moments per gaudir de la poesia visual, jocs de paraules, enriquir el nostre vocabulari; uns altres per valorar diferents formes d'entendre la vida, com encarar-les, la bondat, la maldat, l'egoisme, la generositat; uns altres per plantejar-nos la forma de vida que estem portant, la humilitat,...

Us encoratgem que cadascuna de les obres que pugueu veure sigui el començament d'un diàleg profund amb la vostra parella, amb els vostres fills, amb els vostres amics o amb les persones del vostre entorn. Només cal que un comenci: "Què t'ha semblat com tracta la generositat l'obra???", o al fill: "Qui et sembla que és més feliç??. Només amb aquestes reflexions o preguntes després de cada obra, ens sentirem satisfets.

Esperem que gaudiu de la programació que us hem preparat i, sobretot, no deixeu que aquest període que ens toca viure converteixi una crisi econòmica en una CRISI de CULTURA, mai hem de perdre el moment de viure o sentir emocions, afavorir el diàleg i, sobretot, transmetre valors a les persones del nostre entorn.

SALUT A TOTHOM.

Espectacle de Xarxa (Foto d'arxiu. Ramon Serra)

EL 15M, UN MOVIMENT QUE ENS AFECTA A TOTS

Eladi Bonastra

El passat 8 d'agost es va celebrar al nostre poble la primera assemblea d'indignats d'Artesa de Lleida. Una trentena de persones ens vam reunir a la plaça de l'Església per debatre sobre aquest famós moviment que és el 15M. El dia 22 del mateix mes vam repetir l'experiència, i la tercera reunió tindrà lloc el dia quinze de setembre, a la qual esteu tots invitats a participar.

Però, que és realment el 15M? És un *lobby* (grup de pressió) molt important a nivell espanyol que intenta canviar les injustícies. És un grup massiu de gent de *totes les edats*, i remarco de totes les edats, que s'ha unit per canviar les nombroses carències de la nostra "democràcia", sí, democràcia entre cometes, doncs els debats que hi ha a les assemblees m'han fet adonar que aquella democràcia perfecta que em venien al col·legi, és mentida. El 15M aglutina diversos col·lectius de ciutadans. Segons el baròmetre del CIS del juny del 2011, el 70,3% de la població espanyola simpatitza amb el moviment, tot i els intents de desprestigi que hi ha hagut des dels mitjans de comunicació, sempre al servei de les grans corporacions i partits polítics. Estem tractant amb un moviment apartidista, pacífic, horitzontal i transparent, que demana una democràcia més participativa que s'allunyi del bipartidisme PP-PSOE (propiciat per una llei electoral injusta), una autèntica separació de poders dins l'estat i altres mesures per millorar la democràcia, com el final de la corrupció a la classe política, que el mercat no dicti les lleis d'un país, el final del tracte de favor als bancs, etc. En conclusió, demana a crits que es deixi parlar i opinar el poble, que no es limiti la participació a una vegada cada quatre anys, i el govern a dos partits que són quasi iguals. A diferència del que diuen molts, sí que donem solucions als problemes, de fet, al juliol una indignada de Madrid va posar damunt la taula del president Zapatero un document amb 100 propostes per millorar la nostra democràcia. I accions com aquesta, n'hi ha moltes. A la classe política no l'interessa que la gent parli de política i menys que presentem propostes. Prefereixen que parlem de la Belén Esteban o com a molt dels mitjons de l'Esperanza Aguirre.

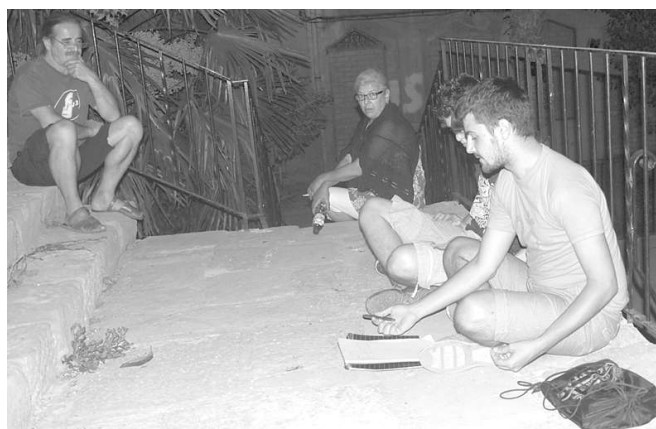
Per això volen desvirtuar el moviment. Ens volen fer callar, doncs **els ciutadans som perillosos si pensem**. D'aquí les nombroses pallisses per part de la Policia i els Mossos a l'acampada de Barcelona, la de Lleida, o la brutalitat policial durant les JMJ a Madrid, o la manipulació per part de diferents mitjans, partits polítics i col·lectius.

Les crítiques al moviment no són poques, se'ns

etiqueta de "perroflautas", de "vagos", i molts altres insults. Jo us recomano que abans de desprestigiar el moviment, aneu a les assemblees i/o les manifestacions, us asseguro que tindreu l'experiència democràtica més autèntica de la vostra vida. I desconfieu del que us diuen a la televisió i a la premsa, doncs els mitjans i el sistema polític no paren d'atacar el moviment d'una manera o altra, o bé manipulant clarament la informació (el diari ABC és un mestre d'aquest art, tot i que els altres mitjans no se'n salven) o bé silenciant-la.

Als indignats, mentrestant, ens intentaen tancar la boca, però hem aconseguit molts èxits en aquestos quatre mesos, tot i que els mitjans nacionals no n'informen, i dic nacionals doncs la projecció internacional del 15M és impressionant. Un dels èxits és que es parli als mitjans i al carrer de la reforma de la llei electoral, fins ara ningú no s'ho qüestionava, i ara tothom veu normal un canvi d'aquesta llei que propicia el bipartidisme. Un altre èxit és la major transparència de les administracions. Gràcies a la pressió, han sortit a la llum molts sous exagerats dels nostres polítics, molts càrrecs públics han prescindit dels cotxes oficials, i un llarg etcètera. Però per mi, el gran èxit del moviment és que es torni a parlar de política. Els indignats hem tornat a posar la política al punt de mira, cosa que fins ara era vista com avorrida i immutable. Les assemblees són un espai d'aprenentatge comú, gràcies al 15M hem reprès les places com a àgores i hem tornat a debatre sobre política i hem deixat de pensar que les coses són així i no les podem canviar. Ens hem unit perquè ja en tenim prou, estem indignats i **volem i podem canviar el sistema**.

I tu, estàs indignat? Uneix-te a nosaltres, és el teu dret.

Primera assemblea d'indignats d'Artesa de Lleida

PASSIÓ PEL PAÍS

Muriel Casals Presidenta d'Òmnium Cultural

Fa 50 anys, Lluís Carulla, Pau Riera, Fèlix Millet, Joan Vallvé i Joan Baptista Cendrós signaven l'acte de constitució d'Òmnium Cultural. L'entitat naixia en un moment polític, social i cultural tenyit de blanc i negre; un moment en què qualsevol mostra de catalanisme era un atemptat i una provocació. Davant de les dificultats, van demostrar una gran dosi de generositat, valentia, sentit de país i visió de futur. És per aquest motiu que avui creiem imprescindible aprofitar el nostre aniversari per recordar-los i fer-los un merescut homenatge.

representen aquell cor que fa mig segle tornava a bategar. Van ser l'energia propulsora perquè el projecte comencés a caminar. Després dels primers batecs, es va desenvolupar una altra part fonamental: el cos. Allò que havia de permetre assolir els objectius que l'entitat anhelava. I és en aquest punt on cal subratllar la contribució i el paper absolutament fonamental que han tingut les seus territorials d'Òmnium. El camí arrencava a Terrassa el 1968 amb la primera seu territorial de l'entitat. Més tard vindrien les seus de Mataró, Osona, Granollers i Sabadell. Els anys han consolidat una estructura territorial a Sant Cugat del Vallès, la Selva, el Baix Llobregat, el Solsonès, l'Alt Empordà, l'Alt Penedès, l'Alt Urgell, l'Anoia, Badalona, el Bages, el Baix Camp, el Berguedà, la Garrotxa, el Gironès, Lleida i Terres de Ponent,

Muriel Casals, presidenta d'Òmnium Cultural

Rubí, el Tarragonès, Terrassa, Terres de l'Ebre i l'Hospitalet de Llobregat. De la mateixa manera, estem treballant per articular noves seus al Garraf o al Ripollès per tal de poder completar la nostra presència arreu de les comarques.

Més enllà de Catalunya, seguim col·laborant amb els companys i companyes d'Òmnium l'Alguer i Òmnium Catalunya Nord, alhora que impulsem projectes amb l'Obra Cultural Balear i Acció Cultural del País Valencià en el marc de la Federació Lull. Les passes que hem fet per arribar fins on hem arribat només s'entenen si pensem en totes les persones que des de diferents punts del Principat han fet un treball anònim a favor de la llengua i de la cultura catalanes. Com un cos harmoniós i ben sincronitzat, les seus territorials són avui el pols d'una entitat que és viva i que vol esdevenir una referència civil de present i de futur en la defensa dels interessos de Catalunya.

Avui tenim reptes de país molt importants que ens inclouen a tots i que fa només un any vam posar sobre la taula en la manifestació pel dret a decidir que va omplir els carrers de la capital catalana. Cinquanta anys després del nostre naixement, avui afrontem una nova transició que ens obliga a tots a mirar endavant, a defensar amb fermesa la nostra llengua davant de les contínues agressions que estem patint, a reclamar més quotes de sobirania cultural, política i econòmica. Aquí és on Òmnium vol invertir tota la seva energia, com sempre ha fet, perquè queda molt camí per fer i el volem fer junts; avui i els propers cinquanta anys.

LA MEL

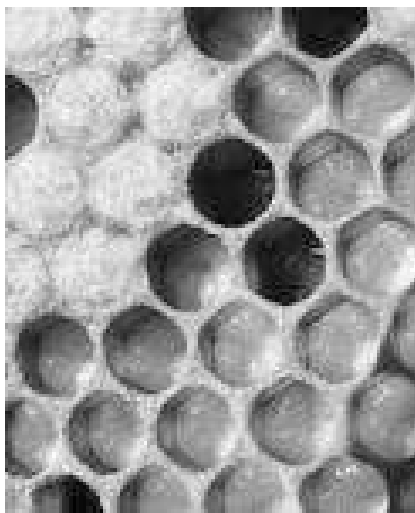
Josep R. Solé (joseprsg@gmail.com)

A les Coves d'Aranya de Bicorb (València) hi ha unes pintures rupestres de més de 6000 anys d'antiguitat on hi apareixen homes recollint bresca, amb un cistell i les abelles al seu voltant. Aquesta és una de les primeres proves de l'ús per part dels humans de la mel de les abelles i a ben segur que de tots els productes elaborats per les abelles la mel és el més conegut i emprat.

L'expressió "lluna de mel" ve del costum existent a l'antiga Babilònia segons la qual el pare de la núvia portava als recents casats cada nit, durant un cicle lunar, mel sola o barrejada amb aigua per a recuperar forces.

A partir del nèctar que generalment és a la base dels pètals de les flors, les abelles produeixen mel. Cada planta té detalls específics de com secreta el nèctar però aquest generalment és meitat aigua i meitat sucres. El nèctar pot suportar el desenvolupament de llevats i altres microorganismes i així roman "fresc" durant uns quants dies. Molts insectes i alguns animals més grans s'alimenten del nèctar mentre està disponible, però les abelles el recol·lecten i el converteixen en mel per a ser emmagatzemada durant llarg temps.

Les abelles redueixen el contingut d'aigua i hi afegeixen enzims que converteixen els sucres i eviten la seva descomposició. Un dels enzims produeix una mica de peròxid d'hidrogen que actua contra qualsevol microbi. La mateixa reacció que protegeix la mel de la descomposició és la base d'un excel·lent tractament per a les ferides de les persones ja que evita que els bacteris infectants sobrevisquin o es desenvolupin i alhora alimenta les cèl·lules que estan refent la pell. Les abelles emmagatzemen la mel en cel·les operculades amb cera quan assoleix les condicions requerides. La mel està composta d'aigua (17-22%); sucres: levulosa (fructosa; "sucre de fruita") 38,2 %, dextrosa (glucosa; "sucre de raïm") 31,28 %, sacarosa (sucre comú de taula o sucre de canya): 1.31 %, maltosa i altres disacàrids reductors (7,31%); àcids: glucònic, cítric, màlic, succínic, fòrmic, acètic, butíric, làctic i piroglutàmic; aminoàcids: àcids fenòlics, àcid cafèic, àcid ferúlic, proteïnes; flavonoides; minerals: potassi, sodi, calci, magnesi, clorurs, sulfats, fosfats, sílice; altres components menors; pigments (carotè; clorofil·la i derivats de la clorofil·la, xantofil·les); substàncies de sabor i aroma (terpens, aldehids, alcohols, esters i d'altres); alcohols del sucre (manitol, dulcitol); taní, acetilcolina; enzims: invertasa (converteix la sacarosa en glucosa i fructosa), diastasa (converteix el midó en dextrines), glucoxidasa (converteix la glucosa en gluconolactona),

catalasa (descompon el peròxid d'hidrogen), fosfatasa (descompon els glicerofosfats); vitamines en petites i variables quantitats: B1, B2, B3, K, M, H i B6.

L'escalfament pot causar la destrucció d'alguns enzims de la mel i per

aprofitar millor les seves propietats cal consumir-la sense que hagi entrat en contacte amb aliments a temperatures superiors als 40 °.

Als jeroglífics egipcis de més de 4000 anys hi apareixen representats els ruscs i les abelles. Des de molt antic són conegudes les propietats dels seus productes de tal manera que 500 dels 900 remeis emprats en medicina porten mel d'abella i els papirs de Smith (1600 a C.), Ebers (1550 a C.) i Brugsch (1300 a C.) esmenten la mel per al tractament de ferides, sutures i úlceres. A la tomba de Tutankhamón trobada l'any 1922 hi havia atuells plens de mel en perfectes condicions per ésser consumida després de 33 segles.

Dins d'un ampli ventall d'indicacions de la mel podem esmentar: convalescència (proporciona energia després d'una cirurgia o d'una malaltia destructiva), febre (subministra energia als glòbuls blancs que eliminen més fàcilment les causes de la febre: bacteris, virus, cèl·lules mortes, substàncies estranyes, etc). Malalties cardíaques (és la millor font d'energia per a les cèl·lules del cor, ajuda el flux sanguini, a més disminueix la pressió sanguínia quan està alta i millora les estructures dels vasos sanguinis), malalties de la sang: anèmia (mel per a millorar la gana, ajuda en l'absorció de ferro, proporciona energia a la medul·la espinal, fetge i melsa), malalties dels ossos i articulacions (osteologia), malalties reumàtiques (mel com a antiinflamatori i agent regeneratiu natural); malalties del sistema nerviós, astènia (la mel pot donar energia a totes les cèl·lules del nostre cos), insomni (especialment la mel de til·ler que és un molt bon sedant quan s'usa abans d'anar-se'n a dormir); neurastènia (és una excel·lent font d'energia per al sistema nerviós; almenys el 30% de la mel és glucosa

que pot passar la barrera sang - cervell molt fàcilment). Malalties de la pell: úlceres i llagues del pit (mel com a antiinflamatori, antibacterià, regeneratiu), cremades (antiinflamatori, regeneratiu), malalties gangrenoses (mel com a regeneratiu i antibacteriana), ulceracions per decúbit (mel antibacteriana i regenerativa), èczema (efecte antial·lèrgic i antiinflamatori), erisipeles (mel com antiinflamatori), furunculosi (acció antibacteriana), úlceres varicoses (efecte regeneratiu per l'augment de muco-polisacàrids, antibacteriana i font d'energia per a les cèl·lules sanes locals que poden així multiplicar-se més fàcilment).

La mel, el més emprat dels productes de l'abella és un aliment energitzant, amistos, col·laborador i curatiu i que pràcticament totes les persones toleren bé o molt bé aquest extraordinari producte natural. La contraindicació més important de la mel és la diabetis. La mel és dolça perquè conté més del 70% de carbohidrats i no es pot administrar a aquelles persones que tenen la sang "dolça" (hiperglicèmics). Tampoc als menors de dos anys per que el seu estómac no està prou desenvolupat per destruir algunes espores que poden acompanyar la mel en alguns casos.

MOTS ENCREUATS

Miquel A. Navarro

HORIZONTALS

1. De forma corrupta. 2. Que pertany a l'aire. Al revés, xifra rodona. Cabra de l'Índia. 3. Símbol del radi. Tic un esternut, al revés. 4. Consonant. La primera. Au molt ràpida. Consonant d'abans. Prefix negatiu. 5. Despertaré, estimularé. La primera. 6. Final de molts verbs. Al revés, alabarà. Torre amb llanterna. 7. L'oncle americà. Consonants consecutives. Al revés, nom de dona. 8. Que no són forts. Acció, fet. 9. Visionari, il·lús. 10. Metall preciós. Al revés, roba, defrauda. Nota musical antiga. 11. Tingui por. Esclau, pària. Consonant que pluralitza. 12. Asexuat. Lloc d'eres.

VERTICALS

1. (.....) molls, calaixos eixuts. Abans del cavall. 2. Organització d'Estats Americans. Consonant. Foranies, voltants. 3. Consonant doble. Medim amb pams. Pronom reflexiu. 4. N'hi ha un a Janeiro. Símbol de l'argó. Direcció obliqua. 5. Vocal. Baixat, descendent. La vocal de dalt. 6. Sistema de mesurar la pluja. 7. Sala gran o pacte polític. Al revés, coses seves. 8. Àrea Mediterrània Rural. Al revés, Nom de consonant. Ovni anglès. 9. Mil. Escola Rural Regressiva. Naia, passadís. Nom de consonant. 10. Empresa de treball temporal. Fer efectiu, actuar. 11. Allí saben tirar cohets. Al revés, prefix que vol dir "quatre". La primera. 12. Faries trenes. Certa societat.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2				■				■				
3		■										
4	■		■				■		■			
5											■	
6	■							■				
7			■				■					
8	■							■				
9												
10		■						■			■	
11				■							■	
12								■				

Solució a la pàgina 25

ENTRETENIMENTS

Solucions pàgina 39

PROBLEMA D'ESCACS

Albert Batiste

En aquesta partida tot i tenir inferioritat material i el Rei totalment desprotegit les negres aconsegueixen trobar la combinació per guanyar la partida. Juguen negres i guanyen en 4 jugades.

SOPA DE LLETRES

Lluís Gil

SUDOKU

Busqueu 10 noms d'ocells

M	T	O	M	S	V	I	E	C	G
E	A	C	I	L	E	N	H	A	E
R	O	L	R	A	S	N	I	P	S
L	L	E	L	U	T	G	O	S	O
A	N	R	F	E	O	T	A	E	F
O	C	A	D	E	R	N	E	R	A
P	I	R	A	H	N	E	L	E	S
M	O	T	D	I	E	T	N	I	O
T	I	U	A	S	L	A	P	G	L
A	B	G	R	A	L	L	A	R	A

					8	3	2	
	5	6						
	7					8	9	
6	1		5					7
3	9			2				
			6	9	3			
		4		6				
		1				2	8	
		8	9	4			5	

INFORMACIÓ SOBRE ETIOLOGIA CANINA PER LA FESTA MAJOR DE 2011

Aquest any la protectora local va posar una taula dins del recinte de les piscines per donar informació sobre problemàtiques diverses relacionades amb el món dels animals domèstics, preferentment gats i gossos. Qui va portar a terme la informació és la psicòloga i etòloga canina Sandra Caro de la clínica veterinària L'Arca de Lleida. Algunes persones es van apropar presentant diferents situacions més o menys complicades que la Sandra va aconsellar amb molt d'encert.

La informació i les ganes de fer les coses bé són ingredients bàsics perquè la relació entre humans i animals funcioni sense problemes. Si l'animal està ben educat no ha de ser motiu de cap problema de comportament que generi tensió que pot desembocar a passar pilota a una altra persona, és a dir desfer-se'n de manera positiva o d'altres maneres menys

ortodoxes que són les que generen l'existència de centres d'acollida, previ patiment de persones i animals.

Fer les coses bé i ser responsable ens ajuda a viure millor

SOLUCIÓ ALS MOTS ENCREUATS

HORITZONTALS

1. CORRUPAMENT. 2. AERI. MIL. TAR.
3. RA. ESTERNUDO. 4. R. A. AVE. R. AN.
5. ESPAVILARÉ. A. 6. R. LLOARÀ. FAR. 7.
SAM. LM. IRENE. 8. FEBLES. ACTE. 9.
SOMIATRUITES. 10. OR. FURTA. TU. 11.
TEMI. ILOTA. S. 12. ASEXUAL. ERAL.

VERTICALS

1. CARRERS. SOTA. 2. OEA. S. AFORES.
3. RR. APAMEM. ME. 4. RIO. AR. BIAIX.
5. U. DAVALLAT. U. 6. PLUVIOMETRIA. 7.
TINELL. LLURS. 8. AMR. ELA. UFO. 9. M.
ERR. NAI. TE. 10. ETT. EFECTUAR. 11.
NASA. TETRA. A. 12. TRENARIES. SL.

EL MENJAR VEGETARIÀ

Joan Ramon París

Tota la meva vida havia estat carnívor i se m'havia educat des de la més tendra infància perquè fos així.

No obstant això, l'excessiva tendència a menjar carn m'havia provocat excessives disfuncions corporals. Cada vegada tenia més clar que els problemes físics anaven estretament lligats amb els mentals i que la disharmonia de la ment tindria tard o d'hora la seva repercussió en la salut. Estava clar que la carn era, mitjançant l'excés de proteïnes animals, la menja que provocava tot tipus d'emocions, l'excés de passions i el refugi de tot tipus d'instints.

Recordo ara com la primera vegada que vaig visitar l'Índia, amb tot just vint anys, una de les coses que "odiava" profundament era el menjar vegetarià que allí oferien. Em queixava amb amargor que no importava la categoria dels restaurants en els quals menjava ja que en tots ells servien una escanyolida pota de pollastre entre una gran quantitat d'arròs bullit. I per a més "INRI" tota aquella manduca era adobada amb multitud de fortes espècies que feien allò del tot indigerible.

No deixava d'estimar aquell país, però vaig detestar el seu menjar, i no deixava d'aconsellar els qui anaven a fer turisme cap a aquelles latituds que intentessin menjar internacional.

En el meu cas, tot va ser un procés lent, però segur del que havia de ser un pas cap al món dels vegetals. Representava, en certa manera, el mateix pas que havia fet a poc a poc amb els viatges. Havia començat amb una protecció on tot estava inclòs (menys el creixement) fins a arribar a la desprotecció total (el desenvolupament de la fortalesa psíquica).

En la Universitat estava estudiant Història, però aviat vaig descobrir una de les disciplines que em marcarien decisivament l'Antropologia. Va ser llavors quan vaig començar a devorar llibres sobre aquells personatges meitat científics, meitat exploradors que havien conviscut amb tribus remotes del món. A pesar de la pertinença a diferents escoles tots coincidien en la gran importància "d'integrar-se" en aquells estranys mons si es volia arribar a un resultat concret. I sens dubte, el menjar representava l'element principal d'integració. Dit d'una altra manera, quan

menjaves els seus menjars estaves, al mateix temps, adquirint els seus dots de cosmovisió, fins a arribar a ser un membre més del grup.

Ara entenien el rebuig que havia experimentat a l'Índia ja que els meus gustos estaven en aquell moment totalment mediatitzats pel menjar Occidental i els valors que això comportava. En aquells moments que em desagradava tot era perquè no posseïa la suficient "flexibilitat" d'abstreure'm d'una actitud colonialista i egocèntrica que es manifestava en la taula.

A partir de llavors es van establir dues línies paral·leles en les quals anava despullant-me en els viatges de continguts vacuosos i al mateix temps m'acostava a qualsevol quiosquet per a experimentar altres classes de gustos.

També, amb estupor, vaig anar descobrint que al no desitjar el menjar internacional em permetia aproximar-me a un públic més ampli. Mitjançant aquesta concepció m'havia despulat de l'aparell turístic per a aproximar-me i interactuar en móns del tot desconeguts.

Va ser així com en el transcurs dels viatges vaig començar a provar de tot sense cap tipus de prejudici. Així vaig degustar carn de gos fins a arribar a insectes com llagostes que et servien en tauletes ambulants. No obstant això, les digestions continuaven pesades i cada vegada més em feien mal les genives producte de l'excessiva masticació. Es feia necessari un canvi dràstic que permetés contactar amb els nadius sense que la meua salut se'n ressentís excessivament.

Curiosament en una visita al Museu d'Història de Catalunya (Barcelona) trobaria part de la resposta.

Em va cridar l'atenció el que va explicar una monitora sobre la vida dels monjos a l'Edat Mitjana i com per a ells era prioritari l'alimentació per a lluitar contra "els hàbits dolents" tant físics com mentals. Per a aquells monjos que vivien retirats i centrats en la vida espiritual el vegetarianisme era la norma de cada dia. Només es permetien dues vegades a l'any menjar carn blanca i de cap manera provaven la denominada carn vermella per considerar-la pitjor per a la salut.

Estava clar que per diferents línies les grans religions monoteistes havien arribat a un punt en comú. És sabut que els musulmans no poden menjar porc, i això no obeeix a un precepte merament teològic sinó que representa la constatació d'ésser d'alguna manera perjudicial per al nostre organisme. No va caldre llegir gaires llibres que parlessin sobre l'anomenat "menjar sa" per a adonar-me que la unitat ment-cos, i que "som el que mengem" es feia més palès.

Concretament en el llibre "Les nou revelacions" es fa èmfasi en la importància de menjar a poc a poc, observant el que fem d'una manera rutinària. D'aquesta manera, es valora "el present", constatant-se que cada instant de la nostra existència mereix ser tingut en compte.

Per altra banda, la ingestió de carn i conseqüentment de proteïnes animals provoca alteracions en l'organisme. Amb el consum de vegetals també s'observa, gràcies a un fàcil procés digestiu, la possibilitat d'una major elevació espiritual. A poc a poc, em vaig anar endinsant en aquella filosofia amb resultats òptims. La pesadesa a causa de la mala digestió, els ardors d'estómac, els dolors, etc, van anar cessant a mesura que preferia el consum de vegetals.

Paradoxalment, els meus gustos es van anar modificant per a la meua pròpia sorpresa. Si des de la meua tendra infància se m'havia educat en el

consum de la carn, i em deien ben poc les amanides, ara m'havia convertit en un addicte a elles.

A poc a poc vaig començar a recordar la figura del meu avi Ramon, que feia de la frugalitat un dogma. Com explicava que amb tot just les verdures fresques de l'hort i unes apetitoses fruites es podia arribar a la felicitat mentre contemplaves l'horitzó. Va ser en les gèlides nits d'hivern, assegut enfront del foc, un nen escoltava atentament el seu dictat del Quixot. Allò que l'estómac és l'oficina del cos, etc., etc. En els meus posteriors viatges, vaig constatar que ja no em feien mal les genives, i que l'estómac havia deixat de

ser un problema. Fins i tot les obligades disfuncions gàstriques que tenallen a tots els viatgers que visiten els països tropicals es manifestaven molt més lleus i amb una major capacitat de recuperació. En un dels meus viatges a l'Índia, un "gurú", amb el qual vaig entaular amiat, em va pronosticar que el millor en el meu cas era el mantenir una estricta dieta vegetariana. Era aquesta la millor manera de sentir-se "lleuger" tant de cos, com de ment. Des de llavors, procuro fer-li cas i en els viatges em converteixo en un vegetarià estricte ja que és la millor manera de ser immune a aquest tipus de malalties.

En la meua vida quotidiana, mantinc aquesta filosofia encara que no d'una manera estricta. Menjar la fruita abans del menjar, per a evitar les males digestions, evitar la llet per ser el principal aliment incompatible amb la resta, etc.

Ara bé aquí com en la política es fa necessari ésser flexible, ja que no tota la veritat és radical ja que ens perdríem una gran quantitat de matisos, de colors que adornen la nostra existència. Ocasionalment no tinc problemes a menjar proteïnes animals, preferint el peix a la carn, i dintre d'aquesta última la blanca a la vermella seguint els dictats d'aquells monjos.

Ara bé, si en el menú puc escollir entre carn de vedella, o de cabrit o de porc i no hi ha altra elecció escolliré el que consideri més saludable. El que tinc clar és que ja no entraré més en un restaurant que se centri exclusivament en una oferta carnívora. És important ésser flexible, però també estar obert a aprendre les lliçons que et dona la història i que queden patents en l'organisme. Paradoxalment, en la vida tot són processos que es poden traduir en una manera diferent d'entendre el món que el que ens donen els mitjans de comunicació, en viatges anticonvencionals i en una alimentació que preservi el nostre camí cap a l'espiritualitat.

L'HOME DE LA RIALLA A LA BOCA

Felip Gallart

Des que tinc record que conec el Casimir Gallart. Tenia uns quants anys més que jo, però ens teníem un gran afecte i una bella amistat. Era paleta d'ofici i tenia un sentit de l'humor extraordinari, irònic i d'arrel popular. Una imaginació torrencial que treia punta de qualsevol situació i la reconvertia en pura facècia. Puc dir que moltes de les estones més divertides les he passat escoltant les seves ocurrencies, les seves anècdotes, les seves històries. Amb poques persones he rigut tant com amb ell. Va ser un dels grans dinamitzadors de la nostra cultura, des de la Femosa i des de d'altres entitats. El recordo a les sardanes ballant amb "El Dolç Esforç", empenyent el futbol infantil i juvenil, duent-nos aquí i allà amb la seva furgoneta de "Els Llops", llavors la seva empresa. La meva afició al teatre, totes les obres que he escrit, tota la meva experiència en aquest gènere tenen el seu origen en aquell 1976 quan assajàvem "Les masies de la pau" i "La caputxeta i el llop". Jo feia de llop i a la darrera escena moria sota els trets del caçador, sense poder fruit de la Caputxeta. Aplaudiments. Salutacions al públic. Gaudi. Sensació de felicitat. El Casimir ens dirigia i ens ensenyava els secrets de l'escenari i de la interpretació. Va participar activament de la vida política artesana des de l'ajuntament i d'altres angles de la vida pública. El movien idees de país i de progrés social. Els seus viatges al Marroc. Les

Representació de l'obra "Un embolic de família"

antiguitats i un perpetu amor a la terra, a la història i a la nostra identitat. La Balbina, les filles, l'Ariadna, la seva neta, tota la seva família i amics, que érem molts... És impossible concentrar en paraules tot el que tenia el Casimir a dintre, tot allò que estimava, tot allò que ens ha deixat perquè el recordem amb una rialla, talment com feia ell.

Ja fa uns quants anys, els matins del diumenge els dedicàvem a voltar pels secans dels termes d'Artesa i d'Aspa. Ens endinsàvem en els camins d'aquell paisatge sobri i auster. Aturàvem el vehicle i caminàvem una estona. Branquillons de timó, de camamilla, espígol i ruda, coscolls i argelagues, ginesta, lletsons i aquelles floretes que puntejaven amb tots els colors els fondals. El pas ràpid d'una perdiu fugitiva, d'un conill o d'una llebre. Estornells, pardals, aloses, torlits i sisons entre els guarets i els erms interminables. Les antigues cabanes dels pagesos, les esponges per servir els marges dels bancals i definir les propietats, les pletes. L'aprofitament de l'aigua, sempre escassa, amb els aljubs, els pous i les cadolles. Tot

Colla Dolç Esforç

25è aniversari de la colla Dolç Esforç

un univers de pedra seca, a penes perceptible entre l'ocre dels tossals i dels colors canviant deis cultius. Les oliveres platejades, els ametllers amb els seu verd tendre i flors esplendoroses... Va passar el temps. La vida ens duu cap a altres topants i vam deixar de fer-ho. Cada vegada que ens trobàvem ens dèiem que tornàriem al secà a xerrar una bella estona i a gaudir de la seva discreta bellesa, com en aquells matins de diumenge quan va néixer aquest poema en prosa i que ara voldria deixar aquí en el seu record:

Terra de timó

Terra eixuta, àrida, estepària. Erms, calcinals valls estretes entre petites comes, i al fons alguna alzina, residu d'un temps de bosc, de cérvols i de gats fers. El pagès escampa la borrasa sota l'olivera i, amb les mans inflades esgarrapa els fruits de les branques. Matí gelat, penellons als dits i un fred que pela. Feina feixuga d'hores lentes a la intempèrie.

La vida és un constant arrabassar, un perpetu urpejar la crosta dels bancals i de les serres, un posat sofert de rabassa retorçada. Res no és de franc. La natura és aspra i gasiva, gens propensa a les alegries d'altres topants. Si de cas només l'aroma dels matolls, el verd suau dels sembrats quan punten, les menudes flors de les argelagues. Hi ha una profunda

Representació de l'obra "Un embolic de família

bellesa feta de calma, de sobrietat, de callada simplicitat, d'esforç gegant per esdevenir minúscul. Aquí tot és petit, humil, simple i una mica esquerp, sempre àrid i costerut. El pagès ensaca les olives, pocs guanys als dits i molt hivern encara".

La natura girarà una volta i una altra en el seu etern retorn d'estacions i dies. Tomaran a verdejar els sembrats i les perdius saltaran un cop més entre les mates de romer.

absència, però, nosaltres ja no serem els mateixos i jo mai més no podré refer al seu costat aquells matins de diumenge, quan el paisatge era un acolliment calmos i bell. El Casimir és mort, però mai no deixarà de viure en tot allò que vam fer junts, en tot allò que ens queda per viure a tots esquells que l'estimem.

Ballada de sardanes de la Festa Major d'enguany

EN RECORD DEL CASIMIR

Laura Gallart

La vida és un gran conjunt de coses petites, i sense cada una d'aquestes no seria possible l'ordre establert. Igual passa amb el caràcter de la persona, m'agradaria que em poguessis escoltar com jo ho feia quan em deies LAURA com estàs? i la meva resposta era vaig fent "Casi" vaig fent, i tu afegies recorda que tenim el viatge pendent. Viatge, que a mi em neguitejava una mica, però amb la teva experiència i seguretat em deies que no hi hauria cap problema. I... malauradament ara ho entenc tot!!!!

Avui fa tres setmanes que ens vas deixar. Sí que has marxat de viatge...però sense bitllet de tornada , ..i NO és just!

Tenim tendència a pensar només en nosaltres mateixos i no sabem valorar la gent que tenim al nostre entorn. Jo crec que mentres estaves aquí vas feliç! i ara ja començaves a preparar com cada any el teu viatge particular al MARROC, AMB ELS TEUS BEREBERS per dur-los medicaments, ulleres i tot allò què recollies per fer los sentir bé!!!!

Tan sols amb una rialla de les teves il·luminaves per allà on passaves i aquella gent quan et veia venir amb la furgoneta era tan feliç com tu. Has estat, un espòs fantàstic, i un pare envejable, amic dels seus amics i últimament només et dedicaves a fer el bé als altres... ON TROBAREM UN ALTRE CASI???

Estic segura que darrera del teu viatge inesperat qui t'ha cridat ha estat la teva gran amiga la "Senyoreta Neus", la dona del teu gran amic, el Sunta. Igual ella , des del seu descans ha vist que

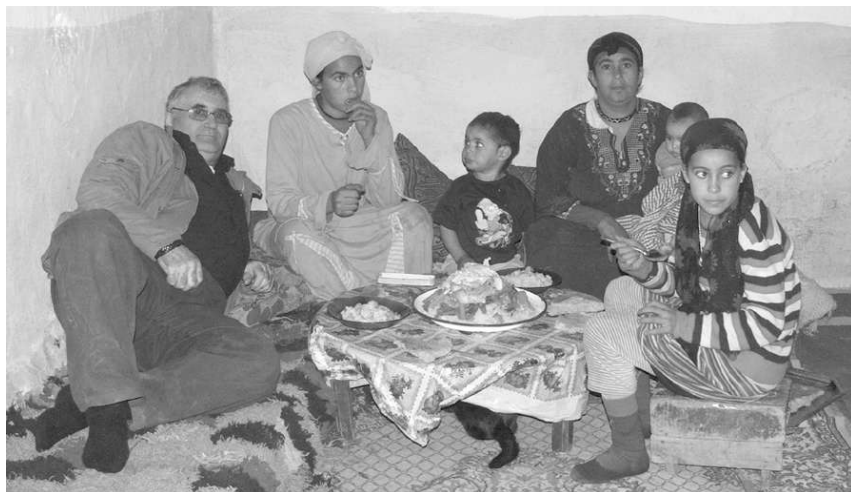
El Casimir a la botiga del Hassan a Xauen

tenia molta feina i sola no podia, i ha pensat que tu li donaries un cop de mà.

Jo només des d'aquí us vull donar les gràcies als dos per tot!!!! gràcies per haver-vos conegut ,gràcies per haver-nos ensenyat els valors de la vida, gràcies per haver-nos ensenyat tanta cultura,i gràcies per dedicar part del vostre temps a tenir cura d'altres persones.

"Cassi" mai no podré compensar-te tot el què vas fer pel meu germà Robert, estar al seu costat quan realment ho necessitava, tu i la Balbina sempre hi éreu ...Gràcies. Estimaves aquest petit país nostre "Catalunya", però no marxis preocupat, nosaltres continuarem polint el que ÉS dolent o innecessari i posarem l'esforç per a millorar-lo. Aquesta va estar la lliçó que tu em vas ensenyar i la que em permeto el luxe de practicar.

Tot i així he de dir-te que amb l'alegria del teu record i el de la Neus, avui em plora el cor.

El Casimir amb una família bereber a Tattiouine.

COMPANY, ÉS LA MORT QUI MATA I MAI AL QUI VOLDRIEM

Magda Domènch

13 de juliol del 2011, dia especialment trist, un any que la nostra estimada Neus, que, on ella creia, estigui.

Truquen al telèfon i paraules textuais em diuen: *No vinc a berenar, ha mort el Casimiro*. Al meu entendre el Casimiro pare. *Quants anys tenia?* -responc jo- 63 anys -hem diu la meva amiga. *Què dius, és el Casimiro de la Balbina qui es mort?* i em respon... El Joan quan li ho dic, tremola, no pot ser, si es cuidava molt, no fumava, no bevia, feia una vida tranquil·la sempre acompanyat de la Balbina. Contesto, quin dia més trist.

Eres un amic i un companys sardanista, entusiasta amb la sardana. Et recordo la passada Festa Major, vas ballar sardanes amb la Balbina i el Sunta, vosaltres que havíeu ensenyat molts artesencs i artesenesques a puntejar-la, per pura afició. Diu que esperaves una operació de cor, estaves en llista d'espera, però no va arribar a temps, era la teva hora, ella t'estava esperant per fer feina, tu amb la teva empena i ella amb el telèfon, que bonic si podeu estar junts per sempre. Que podem fer per tu una vegada ja no ets entre

Colla Dolç Esforç

nosaltres, res més que un centre de flors, que pagarem a escot entre els companys i companyes que es varen recordar de tu, no hi són tots, ja ho saps, la vida com la mort et porta sorpreses Ara ens hem compromès a fer costat a la Balbina, a les teves filles i la teva nineta, l'Ariadna. No els faltará mai el nostre suport ni la nostra amistat incondicional

Sigueu on sigueu, espereu-nos, perquè un dia serà la nostra hora i com diuen "on vagis dels teus hi hagi".

Representació de l'obra "Un embolic de família"

LA GRABADORA DEL CASIMIR

Adolf Costafredai

Quan el Casimir Gallart i Carulla (per tots nosaltres simplement Casimir) va venir de fer el servei militar de Ceuta (1971 o 1972, no ho recordo gaire bé) va portar, entre altres coses, un *cassette* o gravadora que, llavors que començàvem a recuperar el folklore del nostre poble, en va fer una servei inestimable. Fa quaranta anys, tot i que jo ja sabia el que era un *cassette*, no n'havia vist mai cap de tan a prop i, menys encara, aprendre a manipular-lo impunement.

Amb en Casimir vam començar una cursa engrescadors d'anar a entrevistar a la gent gran que teníem més a prop i a gravar aquestes converses. Com si fos avui, recordo que la primera persona de la qual vam enregistrar la seua veu, va ser la seua padrina, la Ramona del Fart (Ramona Besora) a la qual, el Casimir la tenia en molta estima.

*A Castellidasins los guapos,
a Artesa los sarafins,
a Puigverd són les pixades
no les volen los fadrins*

Aquest cobla que la Ramona ens va cantar era en ritme de jota, com altres cobles menys significatives (eren cobles de festeig o coses per l'estil que no val la pena transcriure en aquest article). En canvi, de la que en servo, sorprès, un bon record (i no era en ritme de jota) és de la que a jo em va semblar que era una cançó de protesta o de denúncia:

*Cobren consums
i la cèdula personal
i erms i herbes.
Fan molts cents rals.
Amb això del subarriendo
en faran molts més,
cobraran moltes pessetes
i no hi guanyarem en res.
Als pastors de la muntanya
els haurem d'enviar a dir
que no baixon gossos grossos
que ja en tenim pro aquí.
De mitjans i boterins
i un que sempre ganyolava
i un que sempre ganyolava
fins que va poder ser a dins.*

Cada vegada que escolto la cinta on aquesta cançó està enregistrada, em sobta la pronunciació d'aquell català tan tancat. Per exemple: no deia "ganyolava" sinó "ganyolae" amb una e tan tancada que em ve sempre a la memòria allò tan tronat de "què ets de Lleide?". La cançó deixa entendre clarament que, els ramaders del poble, sabarendant les herbes de pastura del terme als pastors de la muntanya, s'hi

feien l'arròs.

Així com la padrina del Casimir era cantadora, la Ramona del Xalet (Ramona París) no. No, no ens va cantar cap cançó, però sí que ens en va recitar moltes:

Els nois del meu temps ens cantaven cançons com aquestes:

*Abans portaven topé
Ara porten topera;
Aviat es posaran
La cua de la somera.*

...i quan els nois en van cantar això (dirigint-se cap a mi, em va dir:) la teua padrina (es referia a la Maria del Peix) que aviat les tenia rumiades, els hi va cantar:

*Si naltros en portem rissos
no hi tenim si no el treball,
valtros porteu panitoro
(els cabells feien una mena
d'onada damunt del front)
i cada xolla os costa un ral.
Ara n'ha sortit una moda
i han deixat la vella d'antes;
S'han posat les mitges negres
I han deixat còrrer les blanques.*

*Bés, mos cataven això, i jo no sé si mai del món
algú portava mitges blanques...*

Al temps de segar, jo feia de capitana de les segadores. Anàvem a segar amb falcetes. Érem trenta o quaranta. Els amos, a les nits, pujaven a casa (llavors vivia a ca l'Argelaga, que era la primera casa de la Vileta, a mà esquerra) i em deien: Ramona (que em dic Ramona, jo) que me'n podrà fer venir 5 o 10 o 8 o les que fossin, i jo els deia: Si no es queden sí (perquè veuràs, en temps de la feina totes es volien quedar per casa seua), Si no es queden sí. Ens alçàvem a les dos del matí (hora del sol) i ens reuníem davant de cal Bosch (que allò sempre havia set la plaça) i allí distribuïda la feina: Valtos tres per aquest, valtros per aquest altre.... També anomenava una cap de colla per cada grup. Tu, Maria o Josepa, farà d'encarregada per dir l'hora de marxar, d'anar a veure o plegar. A les tres ja formàvem. Cap allà a les sis anàvem a esmorzar, a les set o quarts de vuit, fèiem beguda. Més tard fèiem bocí (ens menjàvem un rosegó de pa estovat amb vi) i, a les deu, fèiem "les deu hores"; llavors, quasi a tot arreu, els anos ens portaven una bona plata d'enciam amb ceba i aulives i un bon porró garberer de vi. Llavors el vi anava com l'aigua i era vi bo, no com ara no (de pa i vi i de tot això n'hi havia, del que no hi havia era tall). Després de les deu hores, segons com, encara fèiem una altra beguda (només anar a veure i tornar a treballar),

perquè Déu-te'n-guard d'un matí tan llarg. A les onze plegàvem i a peu cap a casa.
Per acabar tot aquest carràs de records que són dins de les cintes enregistrades amb el cassette del Casimir ara fa quaranta anys, transcriuré una cançoneta que ens va recitar (no cantar) la Pitanya vella (Feliça Oró i Mor:

*Abans el poble d'Artesa
pareixia un mas robat,
però ara que han posat el llum
ja pareix mitja ciutat.
Bombilles i palomilles
i la nova instal·lació
no deixen de ser un adorno
per la nostra població.*

Mentalment apago la gravadora del Casimir. No cal continuar perquè sé que, tot i tancada, tot allò que hi vam gravar hi continuarà sent, sempre intacte i inalterable.

El Casimir, sobtadament, també es va apagar, però sé que, dins la meua gravadora personal i intransferible, seguiré mantenint, amb ell, una i mil converses.

Doncs, fins sempre.

El Casimir a la porta de la ciutat de Xauen

El Casimir amb el Hassan

L'AMIC CASIMIR

Eduard Setó Bosch

En primer lloc, volem agrair a la revista “**La Femosa**” haver-nos cedit un petit espai en les pàgines que dedica a recordar al Casimir Gallart, així com al Josep Gallart per haver demanat la nostra col·laboració, coneixedor que la gran amistat que li teníem.

El tema amb el que nosaltres volem col·laborar és el d'un viatge que varem fer plegats l'any 2007 al Marroc.

Tot va començar l'estiu d'aquell mateix any a partir d'un comentari amb l'Antoni Llussà; que si el Casimir anava sovint al Marroc, que si es movia pel món berber, que si li proposàvem, de ben segur ens deixaria viatjar amb ell

La proposta va ser acceptada amb molt de gust i ens va explicar que només ens mouríem per les muntanyes del Rif, per la serralada de l'Atlas i pel món rural berber, i que deixaríem de banda les

grans ciutats i els punts de molta concentració turística. Nosaltres, encantats, perquè és el que precisament volíem. S'afegeixen al viatge en Ramon Batlle i en Francesc Tresánchez

I ja ens teniu, al mes de desembre, tots plegats

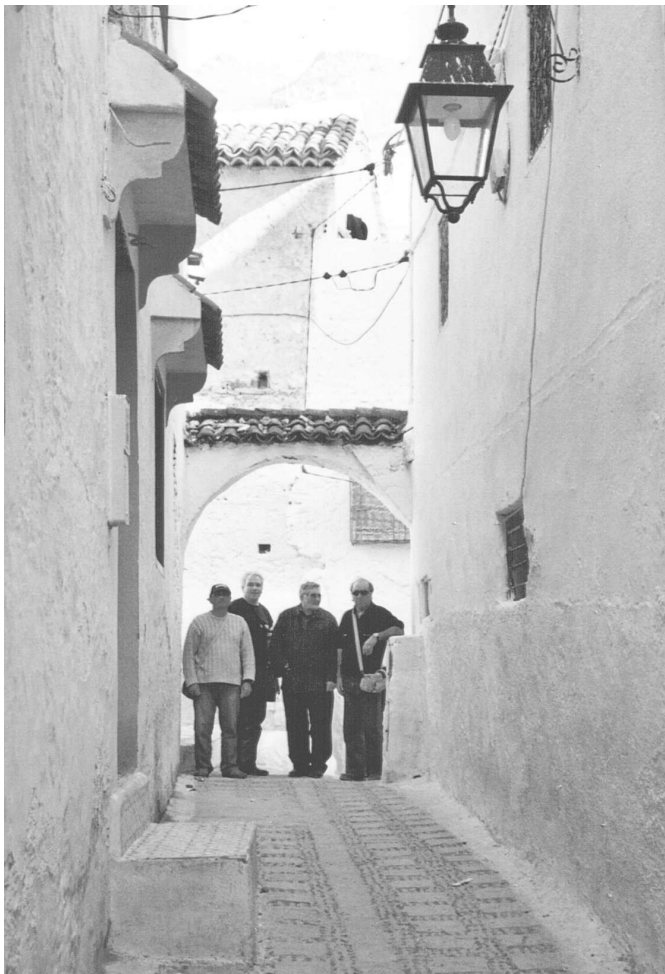

El Casimir al poble de Tattiouine

viatjant pel Marroc. Els llocs per on ens va portar eren meravellosos, la gent amable, senzilla i hospitalària. En fi, tot un descobriment. Però la descoberta va ser per partida doble, perquè obríem els ulls a un nou país i, a la vegada, anàvem descobrint la gran tasca humanitària que d'una manera callada i humil, sense escarafalls, estava fent en Casimir, reflex de la seva manera de ser i de fer.

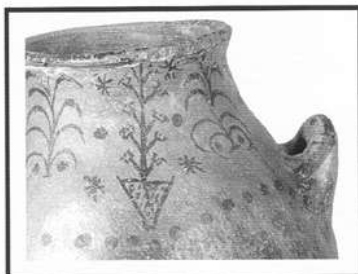
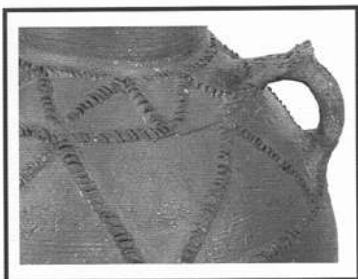
Aquí, a casa nostra, ha tingut i tindrà sempre molt bons amics, però estic completament convençut que, al Marroc, els amics seus ens superen. Resumint, i per no fer-ho massa llarg, UN VIATGE D'AQUELLS QUE ET MARQUEN LA VIDA. De tornada, amics, veïns, coneguts... ens preguntaven com havia anat el viatge i nosaltres explicacions, comentaris, converses...

L'Associació de Dones Pou del Gel té notícia de la gran tasca que es duu a terme en aquelles contrades des de fa molts anys. Fem una reunió i, un cop l'associació està al corrent, la col·laboració és total amb les “orelletes solidaries”, fent xerrades i recollint diners, tot i més. El *Patí Blau* també ens obre les portes i l'exposició de ceràmiques antigues berbers, de catifes, de tapissos, de mantes... és una realitat. Amb aquesta difusió, la gent de Puigverd de Lleida

Davant la casa del Casimir a Xauen

P
U
I
G
V
E
R
D

D
E

L
L
E
I
D
A

EXPOSICIÓ TERRISSES BEREBERS

del 20 al 27 d'abril

Pati Blau

coneix tot el que s'ha fet i immediatament manifesten que volen col·laborar de manera anònima i desinteressada. Ens fan arribar medicaments, ulleres, roba, sabates... moltes gràcies a totes i a tots. I ara un interrogant: ¿què serà d'aquesta gran obra que de manera totalment anònima i desinteressada va començar el Casimir? La Balbina, les seves filles, i m'atreviria a dir que també els seus gendres, amb la gran humanitat que els va transmetre, la continuaran i tots els que hem tingut la gran sort de compartir amb ell moments tan emotius no ens ho deixarem perdre. Estic convençut que tots plegats serem capaços de donar-li continuïtat. Casimir, vas fer el teu primer viatge tot sol i l'últim també.. tota una premonició.

Visita a l'antiga ciutat romana de Volubilis al Marroc

Vista del poble berber de Tattiouine on el Casimir feia una tasca humanitària important

La missionera Montserrat Simón que desenvolupa una lloable tasca social a Tattiouine i Midelt

Cooperativa del poble de Tattiouine

L'ACCIÓ DIRECTA ACOMPANYADA PER LA REFLEXIÓ I EL CONEIXEMENT FUNCIONA MILLOR

Pau Vidal. obserbatori del Tecer Sector

En aquests moments, l'activitat en el món social està orientada amb força cap a l'acció directa. Tothom té clar que és un moment de crisi i, per tant, el més rellevant és oferir atenció com més immediata millor a aquelles persones que ho passen més malament. Es lògic. Però aquesta preponderància de l'actuació directa és tan marcada que **en els darrers temps s'ha deixat totalment de banda el valor de la reflexió**. Per exemple, no és estrany sentir de boca de responsables polítics que els calaixos són plens d'estudis que serveixen de poc. O es pot veure en gairebé totes les convocatòries com queden excloses de finançament les jornades, les publicacions o els estudis. Sembla que el missatge general sigui una cosa similar a «no és hora de reflexionar sinó d'actuar».

Ja fa uns anys que algú d'una entitat ens va fer arribar un missatge dient que érem afortunats de poder dedicar-nos a pensar, perquè en la seva organització no tenien temps de fer-ho: les exigències diàries els feien centrar únicament en la resposta immediata. Parlant després amb la persona que ens havia enviat el missatge, de seguida ens vam posar d'acord en l'afirmació que **l'acció directa havia d'anar acompanyada de reflexió per a millorar l'eficàcia, l'eficiència i el funcionament general**. Sinó, encara s'estaria treballant com fa cinquanta anys, i és evident que el treball social ha evolucionat notablement des de llavors.

El risc de fer només acció directa amb les persones destinatàries és arribar a perdre de vista el marc més global. Hi ha moltes situacions de primera necessitat que justifiquen la prioritat de l'actuació, però **sense reflexió hi ha el risc que aquesta es vagi fent més assistencial, més voluntarista i més puntual**. Tothom que treballa en aquest camp sap que hi ha molt marge per a millorar la coordinació de les actuacions i aconseguir una visió més general de la persona i les unitats familiars. El marge de millora és gran i podria ser que l'estalvi d'aturar tot

allà relacionat amb la reflexió al final acabés sortint més car.

Evidentment, no tots els estudis, les publicacions i les jornades són iguals. Es cert que hi ha hagut excessos i alguns estudis han estat massa teòrics o allunyats de la situació real de la nostra societat, però **al nostre entorn hi ha una recerca de qualitat que ha ajudat a conèixer realitats i a enfortir tant l'acció social com les organitzacions** del tercer sector que hi treballen. L'errada és l'arraconament de tot allò que faci olor de reflexió. Com en tots els camps, s'ha de destriar i separar la recerca aplicada, que és útil i ajuda al coneixement de la realitat i a la millora, d'aquella altra que aporta poc. No s'ha d'oblidar que aquesta tendència a prioritzar l'acció directa com a única activitat vàlida també debilita les mateixes organitzacions que actuen.

L'altre dia la directora d'una entitat social m'explicava **la pressió que rebia dels finançadors per a centrar tots els recursos disponibles exclusivament en les persones de la plantilla que es dediquen a l'atenció directa** debilitant l'estructura organitzativa i oblidant que és necessària per a funcionar bé. Aquesta directora estava molt preocupada perquè no trobava recursos per a enfortir els seus sistemes TIC, els programes de qualitat o l'eficiència administrativa, per exemple, quan precisament aquests elements també són necessaris perquè les entitats donin una atenció de qualitat.

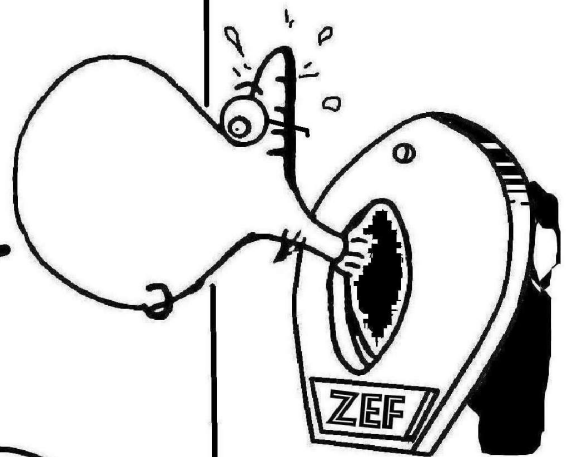
En definitiva, és una mala època per a reflexionar i pensar. En certa mesura, resulta irònic que en uns moments en **què la limitació de recursos per a atendre la demanda social força a actuar amb més creativitat i eficiència**, s'oblidi el valor que té la reflexió i el coneixement per a fer que l'acció directa funcioni millor.

Barcelona, juny 2011
Àmbit Maria Corral

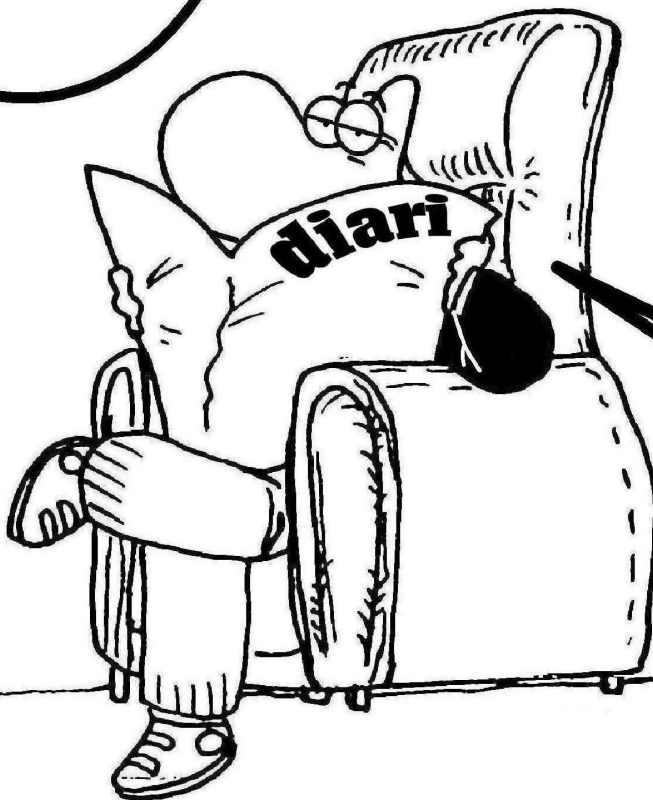

PROMESSES COMPLERTES

pa...pa...pare!!!...
sobre allò que vas
dir, de si s...suspensia
totes les assignatures
em tallaries el cap...
no em pensava que
volguessis dir-ho al
peu de la lletra!!!

En cap
moment t'ho
vaig dir
literalment

POL PUERTAS

TELÈFONS I HORARIS D'INTERÈS

Ajuntament 973 16 71 62
 Assistent social: dimecres alterns.....973 16 73 15
 Correus: dilluns a divendres, 8-10 h, dissabte 8-9h
 Farmàcia.....973 16 72 04
 Veterinari de la Protectora Local:
 Jaume Armengol.....626869516

V3 Hospital Veterinari:.....639367888
 Metge.....973167291
 Metge urgències: Dies feiners: 15 h – 8 h i els festius
 tot el dia ..973 14 20 29 / 973 14 20 33
 Museu: 973 16 71 62(Ajuntament, hores convingudes)

Horari dels autobusos que paren a Artesa				
LLEIDA a ARTESA			ARTESA a LLEIDA	
De dilluns a divendres				
11 h		Matí	7 h 10 min	
12 h			8 h	Cogul
13 h 15 min	Albagés - Cogul			8 h 20 min ESO
			9 h 40 min	
			12 h 10 min	
3 h	Durant el curs	Tarda	3 h 30 min	
4 h	Durant el curs		4 h 15 min	Cogul
5h 20 min	Puigverd		4 h 30 min	
6 h 30 min			5h 45 min	Puigverd
7 h 30 min	Albagés - Cogul			
8 h 30 min				
dissabte				
11 h		Matí	8 h 10 min	
12 h			9 h 45 min	
13 h 15 min			12 h 10 min	
7 h 30 min		Tarda	4 h 30 min	
NL2 (sud) divendres, dissabtes i vigílies				
0 h 10 min		Nocturn	0 h 30 min	Puigverd
2 h 00 min			2 h 20 min	Puigverd
4 h 15 min			4 h 35 min	Puigverd

SOLUCIONS ALS ENTRETENIMENTS

E S C A C S

1.... Da3+ 2. Rd2, Dc3+ A partir d'aquest punt el Rei blanc pot elegir si anar a c1 o e2. Depen del moviment les combinacions seran diferents:

A 3. Re1, Te8+ 4. De7, Txe7++

B 3. Rc1 Ag5+ 4. Tf4, Axf4 5. De3, Axe3+ 6. Td2, Dxd2++

Podem veure que en aquesta opció els blancs allarguen més la partida però sols sacrificant peces per allargar el final.

S U D O K U

1	4	9	7	5	8	3	2	6
8	5	6	2	3	9	7	4	1
2	7	3	4	1	6	8	9	5
6	1	2	5	8	4	9	3	7
3	9	5	1	2	7	4	6	8
4	8	7	6	9	3	5	1	2
5	3	4	8	6	2	1	7	9
9	6	1	3	7	5	2	8	4
7	2	8	9	4	1	6	5	3

PLE DE L'AJUNTAMENT DEL 4 DE JULIOL

PROCESSÓ DE FANALETS DE SANT JAUME

REUNIÓ DELS INDIGNATS

SOPAR SOLIDARI

IMATGES D'ACTUALITAT

6ª TROBADA DEL BESTIARI D'ARTESA DE LLEIDA

